

НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ УПРАВЛІННЮ ДАНИМИ ДОСЛІДЖЕНЬ (RDM) В РАМКАХ КУРСУ З ЦИФРОВОЇ НАУКИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ГРАМОТНОСТІ

Чуканова Світлана Олександрівна
кандидат педагогічних наук

зав.сектору Наукової бібліотеки Національного університету
«Києво-Могилянська академія»
старший викладач кафедри психології і педагогіки
(Київ, Україна).
<http://orcid.org/0000-0002-5717-5050>

Research Data Management, Data Curation

- В контексті Відкритої Науки укорінюється проблема накопичення, зберігання, обміну, використання і поширення даних досліджень.
- Безліч сучасних наукових проектів та розробок виконуються із залученням фахівців з різних установ по всьому світу.
- Для подібного обміну необхідно встановлювати і дотримуватися певних правил, які стосуються серед іншого організаційних питань роботи з даними (Research Data Management, Data Curation).

Принципи навчання RDM в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» (НаУКМА).

- Важливим аспектом є той факт, що НаУКМА у партнерстві з FOSTER Open Science і Clarivate Analytics розробили, підготували і запустили MOOC «Наукова комунікація в цифрову епоху» на українській платформі онлайн курсів «Prometheus».
- Курс складається з 13 модулів, 2 з яких присвячені управлінню дослідницькими даними і плануванню управління даними

Наукова комунікація в цифрову епоху

UKMA

Переглянути курс

ПРО ЦЕЙ КУРС

Цей курс розроблений викладачами та співробітниками Національного університету «Києво-Могилянська академія» у співпраці з компанією «CLARIVATE ANALYTICS», ГО «ЕЛІБУКР» та проєктом «FOSTER».

Для кого цей курс?

Курс призначений для молодих дослідників: здобувачів ступеня PhD, викладачів університетів на ранніх етапах їхньої наукової кар'єри, всіх, хто прагне дізнатися більше про наукову комунікацію, її основні складники, новітні тренди та технології, секрети ефективної роботи з інформацією, управління даними дослідження, а також отримати відповідні навички.

Після завершення курсу ви зможете:

📅 Початок занять

2 бер 2020 р.

🖋️ Обсяг

90 годин

Досвід обговорення практики RDM зі студентами

показав необхідність в розробці не тільки одного модуля, але й цілого окремого курсу з управління дослідницькими даними, над чим зараз ведеться активна робота і вже планується, що з весни 2022 року в якості вибіркового буде введено курс «Управління Даними Досліджень».

Орієнтовна структура
майбутнього курсу наступна:

Тема1: Важливість управління даними досліджень

- Мотивація здійснення обміну дослідницькими даними.
- Зв'язок Відкритої Науки та управління даними досліджень.
- Забезпечення прозорості дослідження.
- Аргументація науковців «за» та «проти» надання доступу до даних дослідження.
- Навички по роботі з даними.

Тема 2. Поняття «дані досліджень», види та типи даних досліджень

- Визначення поняття «дані досліджень».
- Типи та види даних за Крістін Боргман.
- Інструменти Відкритої Науки для роботи з даними.
- Різні підходи до визначення даних досліджень.

Тема 3. Життєвий цикл даних досліджень та основи управління даними досліджень

- Визначення поняття «Цикл даних досліджень».
- Цикл курації даних як основа для життєвого циклу даних (варіанти циклів даних різних наукових установ).
- Роль життєвого циклу даних у дослідженні.
- Етапи життєвого циклу даних та їх зв'язок із практикою управління даними.

Тема 4. Організація даних та правила неймінгу

- Правила обміну даними та спільної роботи над даними.
- Версії файлів.
- Формати даних та їх типи.
- Структура файлів.
- Метадані та документація процесів.
- Неймінг та важливі елементи в назві.
- ПЗ для неймінгу файлів.
- Ярлики (аліаси).

Тема 5. План управління даними досліджень

- Що таке план управління даними та його значення для дослідження.
- Інструменти для створення плану.

Тема 6. Вирішення етичних питань при роботі з даними та цитування даних

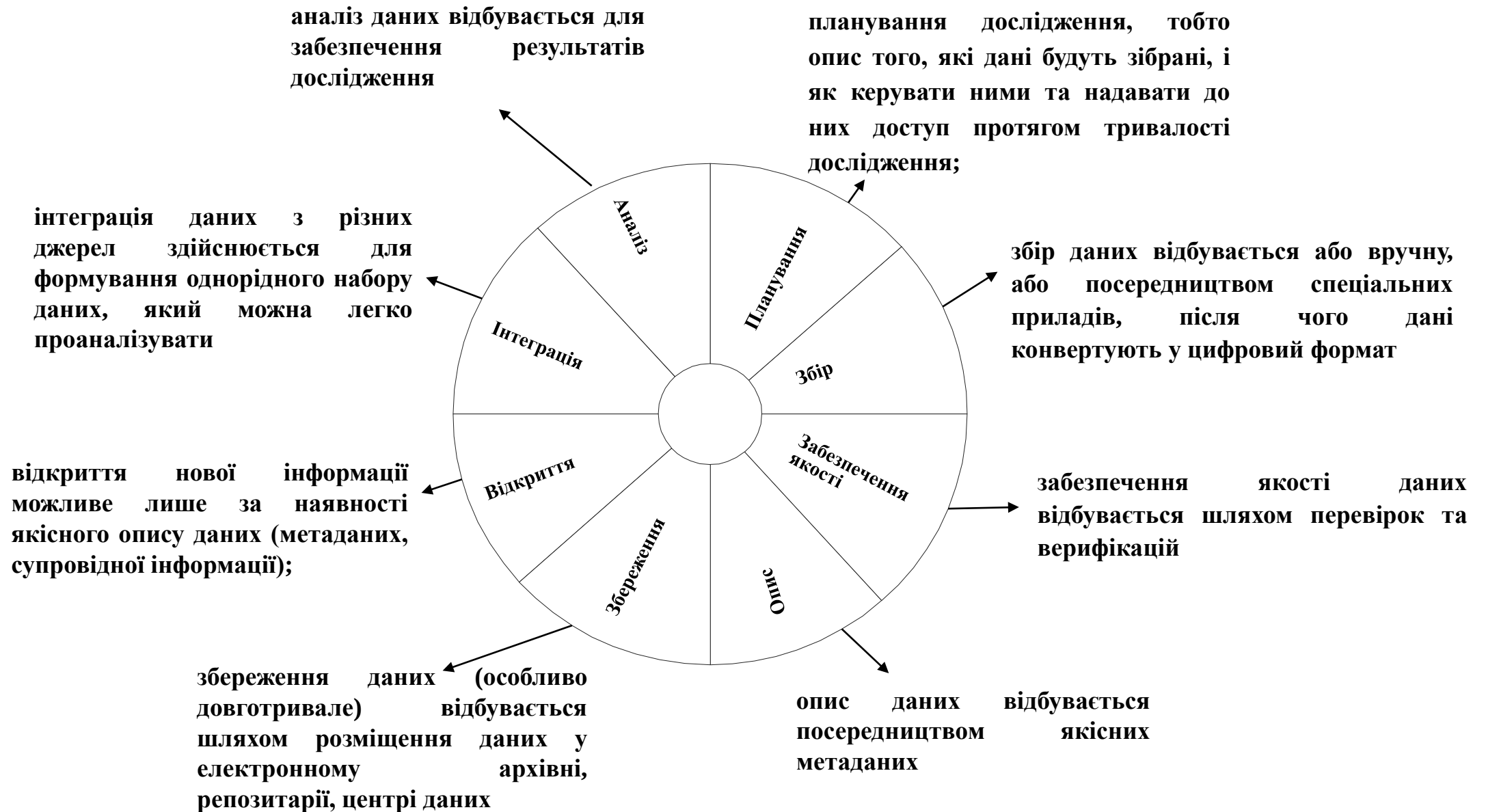
- Етика роботи з даними дослідження.
- Цитування даних.
- Робота з вразливими та персональними даними: згода на обробку даних.
- Ліцензування та авторське право.
- Анонімізація даних та період ембарго на використання.
- Верифікація даних.
- Наслідки фальсифікації та фабрикації даних.

Тема 7. Робота з репозитаріями для довгострокового збереження даних

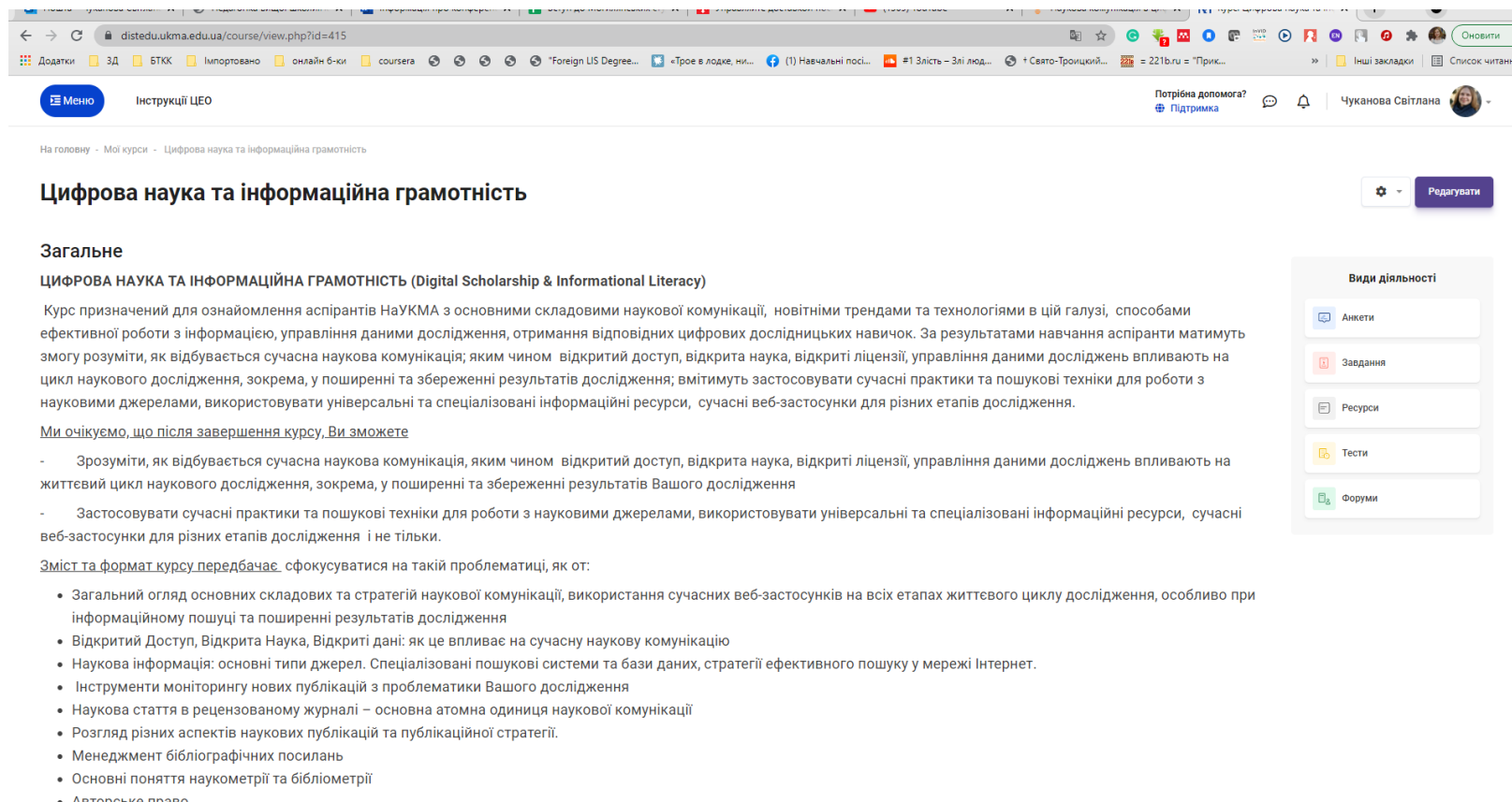
- Реєстр репозитаріїв re3data.org.
- Надійність репозитарія для довготривалого збереження.
- Важливість метаданих та описових документів при підготовці пакетів даних.

Існуючий модуль RDM

- Наразі існуючий модуль RDM у складі курсу з цифрової науки складається із загальних аспектів і понять RDM, планування управління даними, принципів організації файлів, життєвого циклу дослідницьких даних, етики по роботі з даними. Основне завдання аспірантів — скласти власний план управління даними відповідно до специфіки їх теми дослідження та спеціальності.

Дистанційний варіант курсу

На головну · Мої курси · Цифрова наука та інформаційна грамотність

Цифрова наука та інформаційна грамотність

Потрібна допомога? Підтримка

Чуканова Світлана

Загальне

ЦИФРОВА НАУКА ТА ІНФОРМАЦІЙНА ГРАМОТНІСТЬ (Digital Scholarship & Informational Literacy)

Курс призначений для ознайомлення аспірантів НАУКМА з основними складовими наукової комунікації, новітніми трендами та технологіями в цій галузі, способами ефективної роботи з інформацією, управління даними дослідження, отримання відповідних цифрових дослідницьких навичок. За результатами навчання аспіранти матимуть змогу розуміти, як відбувається сучасна наукова комунікація; яким чином відкритий доступ, відкрита наука, відкриті ліцензії, управління даними досліджень впливають на цикл наукового дослідження, зокрема, у поширенні та збереженні результатів дослідження; вмітимуть застосовувати сучасні практики та пошукові техніки для роботи з науковими джерелами, використовувати універсальні та спеціалізовані інформаційні ресурси, сучасні веб-застосунки для різних етапів дослідження.

Ми очікуємо, що після завершення курсу, Ви зможете

- Зрозуміти, як відбувається сучасна наукова комунікація, яким чином відкритий доступ, відкрита наука, відкриті ліцензії, управління даними досліджень впливають на життєвий цикл наукового дослідження, зокрема, у поширенні та збереженні результатів Вашого дослідження
- Застосовувати сучасні практики та пошукові техніки для роботи з науковими джерелами, використовувати універсальні та спеціалізовані інформаційні ресурси, сучасні веб-застосунки для різних етапів дослідження і не тільки.

Зміст та формат курсу передбачає сфокусуватися на такій проблематиці, як от:

- Загальний огляд основних складових та стратегій наукової комунікації, використання сучасних веб-застосунків на всіх етапах життєвого циклу дослідження, особливо при інформаційному пошуці та поширенні результатів дослідження
- Відкритий Доступ, Відкрита Наука, Відкриті дані: як це впливає на сучасну наукову комунікацію
- Наукова інформація: основні типи джерел. Спеціалізовані пошукові системи та бази даних, стратегії ефективного пошуку у мережі Інтернет.
- Інструменти моніторингу нових публікацій з проблематики Вашого дослідження
- Наукова стаття в рецензованому журналі – основна атомна одиниця наукової комунікації
- Розгляд різних аспектів наукових публікацій та публікаційної стратегії.
- Менеджмент бібліографічних посилань
- Основні поняття наукометрії та бібліометрії
- Авторське право

Види діяльності

- Анкету
- Завдання
- Ресурси
- Тести
- Форуми

FOSTER Open Science фасилітація

fosteropenscience.eu

Додатки ЗД БТКК Імпортовано онлайн 6-ки coursea Foreign LIS Degree... Трое в лодке, ни... (1) Научальні пос... #1 Злість - Злі люд... Свято-Троїцький... 221b.li = "Прик...

FOSTER About Resources Events Courses News Search for... Sign In Register

The future of science is Open

START YOUR RESEARCH TRAINING NOW

USE FOSTER TO:

- Access Courses**
Put Open Science into practice with our [Open Science training toolkit](#). Our courses are authored by experts and experienced educators.
- Earn Badges**
Get recognised for taking our courses and follow our [learning paths](#) to specialisations.
- Participate**
Join our community of trainers and access our [Trainers' Corner](#).
- Promote Open Science**
Use the [Open Science training handbook](#). In a variety of formats and languages.

FOLLOW OUR LEARNING PATHS:

Ще не так багато університетів проводять навчання з цієї тематики

- У 2018 році НаУКМА представляла діяльність Докторської Школи, зокрема курсу з Цифрової науки та інформаційної грамотності у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця.
- В рамках зустрічі ми проводили показові тренінги для студентів інших університетів - учасників проекту DocHub

Самоосвіта тренера

The screenshot shows the Coursera website interface. At the top, there's a navigation bar with the Coursera logo, a search bar, and links for 'Для организаций', 'Для студентов', 'Войти', and 'Присоединиться бесплатно'. Below the navigation bar, the course 'Research Data Management and Sharing' is featured. The course is part of the 'Наука о данных' (Data Science) specialization. It is taught by Helen Tibbo and one other professor. The course has a rating of 4.7 stars from 535 reviews. A button 'Участвовать бесплатно' (Participate for free) is visible, along with a note 'Начинается 15 окт. г.' (Starts Oct 15). Below this, it says '27 243 уже зарегистрированы' (27,243 already registered). The course is offered by the University of North Carolina at Chapel Hill and the University of Edinburgh. A section 'Об этом курсе' (About this course) describes the course content, mentioning data management, sharing, and the importance of archiving and sharing data. To the right of the course description, there are three key features highlighted: 'Гибкие сроки' (Flexible deadlines), 'Сертификат, ссылками на который можно делиться с другими людьми' (Certificate, which you can share with others), and '100% онлайн' (100% online).

coursera.org/learn/data-management

Додатки 3Д БТКК Імпортвано онлайн 6-ки coursera Foreign LIS Degree... «Трое в лодке, ни...» (1) Начальні пос... #1 Злість – Злі люд... + Свято-Троїцький... = 221b.li = "Прик...» | Інші закладки | Список читання

Оновити

coursera

Исучить

Чему вы хотите научиться?

Для организаций Для студентов Войти Присоединиться бесплатно

Обзор > Наука о данных > Анализ данных

от партнера

Университет Северной Каролины в Чапел-Хилл

Эдинбургский университет

Research Data Management and Sharing

★★★★★ 4.7 Оценки: 535 • Рецензии: 151

Helen Tibbo и еще 1 преподаватель

Участвовать бесплатно

Начинается 15 окт. г.

Доступна финансовая помощь

27 243 уже зарегистрированы

О проекте Преподаватели Программа курса Рецензии Параметры регистрации Часто задаваемые вопросы

Об этом курсе

Недавно просмотрено: 19 353

This course will provide learners with an introduction to research data management and sharing. After completing this course, learners will understand the diversity of data and their management needs across the research data lifecycle, be able to identify the components of good data management plans, and be familiar with best practices for working with data including the organization, documentation, and storage and security of data. Learners will also understand the impetus and importance of archiving and sharing data as well as how to assess the trustworthiness of repositories.

Показать все

ПРИОБРЕТАЕМЫЕ НАВЫКИ

Data Management Plan Research Data Archiving Metadata Data Management

Гибкие сроки

Назначьте сроки сдачи в соответствии со своим графиком.

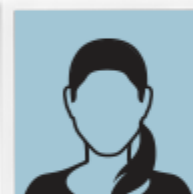
Сертификат, ссылками на который можно делиться с другими людьми

Получите сертификат по завершении

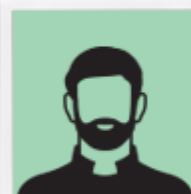
100% онлайн

Начните сейчас и учитесь по собственному графику.

MANTRA is a free online course for those who manage digital data as part of their research project.

Research Student

Career Researcher

Senior Academic

Information Professional

[Home](#)[About](#)[Acknowledgements](#)[RDMS MOOC](#)[Feedback](#)[Contact Us](#)

Learning Units: Select one to start

Rate MANTRA (246 Votes)

[Research data in context >](#)[File formats & transformation >](#)[Protecting sensitive data](#)[Data management planning >](#)[Documentation, metadata, citation >](#)[FAIR sharing and access >](#)[Organising data >](#)[Storage & security >](#)[Data handling tutorials >](#)

THE UNIVERSITY
of EDINBURGH

[Mantra Privacy Notice](#) | [Privacy & Cookies](#) | [Website Accessibility Statement](#) | Last update: September 2021.

The University of Edinburgh is a charitable body, registered in Scotland, with registration number SC005336, VAT Registration Number GB592950700.

Introduction

On this page, you can see the structure of the full course. You can explore the modules below to see the set of topics in each module. To enrol and see the full contents, please log in or sign up to the site.

1. Data Management: Context

Data Management

2. Data Management: Practicalities

Data Management

NERC
SCIENCE OF THE
ENVIRONMENT

3. Data Management: NERC

Data Management

4. Data Application: Analysis

Data Application

**Вивчення кращих практик та
обмін досвідом**

Автору статті вдалося побувати в Університеті Глазго в 2018 році в рамках проекту ERASMUS плюс з мобільності для співробітників

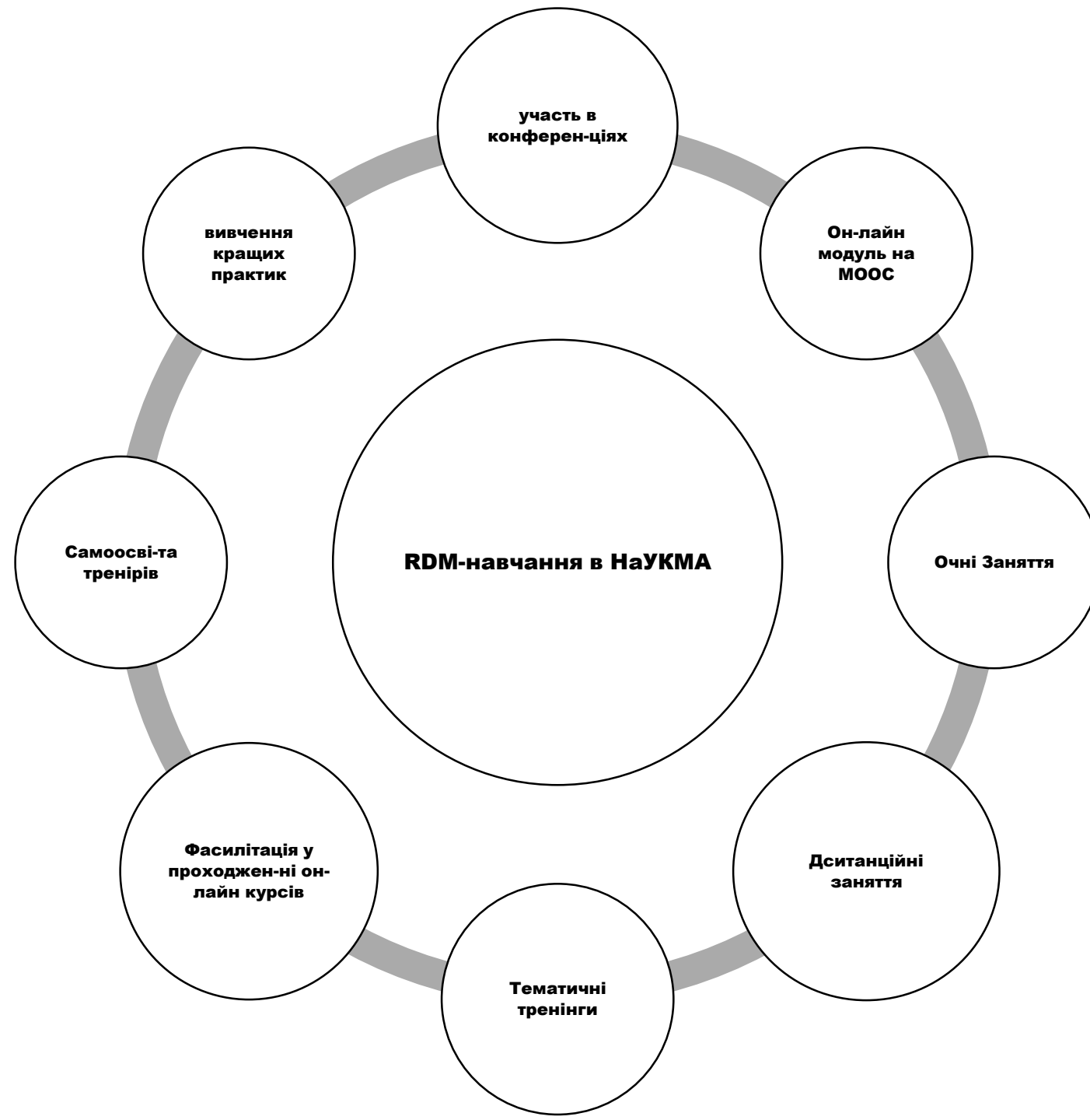
Бібліотека НаУКМА висловлює щирю подяку

Робін Райс і Ліббі Бішоп за надану корисну інформацію і консультації з питань RDM. Ліббі Бішоп подарувала нашій бібліотеці копію книги «Managing and Sharing Research Data: A Guide to Good Practice», яка разом з роботами Робін Райс, Стейсі Ковальчик і Крістін Боргман стала основною літературою як для майбутнього курсу з RDM, так і для існуючого модуля для аспірантів в контексті згаданого нами курсу з цифрової науки

Корисним джерелом отримання професійної інформації та обміну досвідом по темі є запрошення спікерів, експертів з питань RDM і участь в пов'язаних з цією тематикою заходах та конференціях.

НаУКМА провела кілька семінарів і конференцій, на яких ми розглядали управління даними досліджень, а запрошеними спікерами були наші колеги з бібліотеки Університету штату Флорида — Ренайн Джулліан і Ніколас Рутс.

Вони поділилися своїм досвідом побудови стратегії RDM-навчання і практики в своєму університеті.

Висновок

Всі перераховані вище етапи дуже важливі для українських університетів загалом і для НаУКМА зокрема, оскільки вони становлять основу для кращого розуміння того, що таке RDM і чому ця практика важлива для ефективної наукової комунікації, особливо з точки зору відкритої науки. Безумовно, розглянута нами схема знаходиться в постійному розвитку і вдосконалюється, оскільки цифровізація науки розвивається паралельно з технологіями накопичення даних.

Дякую!

chukanovaso@ukma.edu.ua